

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

V. De Personis, ad Loca Sacra & Religiosa confugientibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

pertineret; cùm Politica solùm & Civilis non Sacra foret: sicut etiam ea, quã Imperatoris, Regum, aliorumque Principum supremorum palatia, & ob eorum, quos representant, reverentiam, Oratorum domus gaudent, ut probè advertit Delbene *cit. cap. 16. f. 15. n. 21.* quòd vel non Ecclesiastica, sed Politica solùm auctoritate vel non ob Divinã Majestatis ejusque supremo Numini dicorum locorum reverentiam sit constituta.

ARTICULUS V. De Personis ad Loca Sacra & Religiosa con- fugientibus.

SUMMARIUM.

75. Ex asylo extrahi nequeunt fideles laici,
76. Et infideles, Baptismum seriò petentes:
77. Non conversionem solummodo simulant.
78. Asylo defenduntur etiam excommunicati & interdicti,
79. Rei fugientes ex carcere,
80. Et elapsi ex manibus ministrorum:
81. Etiam dum ad supplicium,
82. Et per Ecclesiam ducebantur.
83. Eòdem gaudent banniti seu proscripti.
84. Et à dominis suis profugi.
85. Debitorum pecuniarios aliqui ex asylo excludunt,
86. Melius alij ad hoc eos admittunt:
87. Etiam si debitorum sine tributorum,
88. Aut ad ratiocinia obligati.
89. Fraudulentos decoctores Asylo defendi negantium,
90. Et asserentium verior Opinio.

91. Latronibus decoctores comparantur: reipsa non sunt.
92. De rebus ab iis Asylo illatis.
93. Asylo clerici contra Seculares:
94. Secundùm aliquos etiam contra Ecclesiasticos iudices defenduntur.
95. Verius ab hiis ex illo extrahi possunt,
96. Jure Rationeque,
97. Et præsertim consuetudine seculari.
98. Eòdem non defenduntur Religiosi.

Regula est, tutum ad Asylo receptum patere fidelibus, saltem laicis, nullã sexus, ætatis, status & conditionis habita ratione, *can. Si quis contumax Et. 17. q. 4. c. Inter alia 6. hãc Rubr. & Constitutione Gregoriana relata n. 23.* qui textus omnes generaliter, sicut loquuntur, sunt exaudiendi.

Dubium est primò, an etiam infideles sive Pagani & Judæi; hos enim Asylo sacro defendi, cum Glossa *in c. Inter alia 6. V. Extrahendus ibidã* asserunt Hostiensis, n. 1. Barbola n. 50. & Fagnanus n. 60. ablegatã S. Congregationis declaratione. Moventur *can. Si quis contumax cit.* generalitate; & quòd Asyli privilegium favorabile & Locale sit, non Personale. Negant autem Panormit. *in c. Inter alia cit. n. 6. Clarus §. fin. q. 30. n. 17. & Covarruvias Lib. 2. Var. cap. 20. n. 11.* eã ducti ratione; quòd par non sit, Ecclesiæ privilegio defendi & beneficio frui, qui ejus gremio, tutela, Fidei se non committit.

Inter oppositas mediam viam tenent alij beneficio distinctionis; vel enim, inquirunt, Judæus aut Paganus ad Ecclesiam fugiens pro se habet presumptionem, quod seriò desideret Fidem Christianam amplecti? qualem presumptionem progo stare, Farinacius *Append. de Immunit.* cap. 51.

cap. 5. n. 83. cenfer, si ante admissum crimen, ante ejus diffamationem & conceptum timorem judicis aut fugam animum ad conversionem pronum ostendit, & Asylo receptus Baptismum petit: vel pro eo ad Ecclesiam fugâ se recipiente non fiat præsumptio seriæ conversionis; quod ad Baptismum se pronum ostendat & offerat primùm post diffamationem criminis, indèque conceptum timorem judicis & poenæ ab eo infligendæ?

76. Priori casu eum immunitate defendi, cum *cit.* Farinacio docent Tuschus *Prætic. V. Ecclesia concl. 10. n. 28.* Gurtierrez *Prætic. Civil. Lib. 1. q. 7. n. 51.* & Palao *Tract. 11. disp. unic. p. 7. n. 8.* id defumtes ex Recripto Imp. Arcad. & Honorii l. 1. *C. de His, qui confug. ad Eccles.* cujus tenor est *Judai &c. qui simulant se Christiana legi conjungi; ut ad Ecclesias confugientes evitare possint crimina vel pondera debitorum, arceantur.* Unde à contrario inferunt, non excludi eos, qui Christianam Fidem non fictè & simulatè, sed seridè amplectuntur. Rationem reddunt; quod æquum & pietati valde conveniens sit, ab Ecclesia defendi eos, qui per veræ conversionis propositum ejus Fidem legemque amplectuntur. Atque hanc doctrinam coram Carolo V. Imp. in Judæis ad Asyla sacra confugientibus observatam, testatur Marius *Italus Lib. 1. de Immunit. cap. 3.*

77. Posteriori verò casu eum Asylo non gaudere, cum DD. *cit.* verisimiliùs sustinet Azor p. 2. *Instit. Moral. Lib. 9. cap. 5. q. 9.* id defumens ex recitato textu l. 1. *cit.* propter præsumptionem simulationis: quam Juris & de Jure esse, & directam probationem in contrarium non admittere, cum Panormit. *in c. cit. n. 6.* plures exillimant apud *cit.* Farinacium *cap. 5. n. 84.* non malè dissentientem.

Neque obstat; quòd Immunitatis

privilegium Locale sit; & concessum indistinctè; quia Canones id concedentes accipiendi sunt de personis Ecclesiæ jurisdictioni subiectis seu fidelibus; cum isto- rum tantum curam & gubernationem B. Petro ejusque successoribus Christus commiserit verbis, *Pasce oves meas,* Joan. *cap. 21. v. 17.* non Judæorum & Paganorum, de quibus Apostolus, *Quid mihi,* inquit, *de iis, qui foris sunt judicare?* I. Corinth. *cap. 5. v. 12.*

Dubium secundò est de fidelibus excommunicatis & interdictis; hos enim ex Asylo sacro excludit Felinus *in c. A nobis 2. de Except. n. 5.* Excommunicatos quidem; quòd non solum Ecclesiæ favore tanquam contumaces & rebelles indigni, sed insuper privati sint fidelium communione. Interdictos verò; quòd tanquam Ecclesiæ ingressu prohibiti ad eam se recipiendò contra ipsam Ecclesiam delinquant, atque idcirco frustra ejus auxilium implorent, *c. fin. hâc Rubr. &c. Quia frustra 14. de Usuris.*

At meliùs eos, licet vitandi sint, Asylo recipi & defendi, docent Sylvester *V. Immunitas 3. q. 3.* Clarus *§. cit. q. 30. n. 18.* Navarrus *Manual. cap. 25. n. 19.* & Tuschus *cit. concl. 10. n. 25.* Ratio est partim; quòd talibus censuris irretiti non priventur Ecclesiæ ingressu & fidelium in ea communione solum Materiali: sed Formali, sive ad audienda & participanda cum cæteris fidelibus Officia Divina: partim; quòd excommunicationis & interdicti censuras non violent, qui ad vitandam gravem poenam corporalem ad Ecclesiam se recipiunt eo tempore, quò in ea congregati sunt fideles & Divina Officia celebrantur; cum ad censuras cum tanto incommodo & periculo observandas non teneantur, Bonacina *Tom. 2. disp. 3. q. 7. p. 5. n. 2.* & Palao *p. 7. cit. n. 21.* Accedit; quòd Ecclesia nusquam

B b b b b 3 expref-

78.

expresserit, se excommunicandò vel interdicens tam graviter punire intendere delinquentes: & excommunicatio ceteraque censurae poenae solum Medicinales sint, non Mortales, c. 1. de Sent. excom. in 6. qualis tamen esse videtur exclusio rei ad Asylum confugientis.

Atque ex his planè corrui ratio Felini. Neque interest; quòd, ut ait, censurati Ecclesiae favore sint indigni; esto enim, hoc ita sit, spectatà præcisè ipsorum personà: eò tamen indigni non sunt, si Ecclesiae Pietas & loci Deo dicati Sanctitas consideretur, Del-bene de Immunit. cap. 16. dub. 10. f. 3. n. 5.

79. Dubium tertio est de reo, à seculari potestate jam apprehenso & carcere detento: qui, si disruptis vinculis & effractò carcere ad Ecclesiam fugiat, an istius privilegii defendatur, dubitandi ratio est; quòd talis jam actu subjectus sit potestati Curiae secularis: quam ita fugiendò spoliat. Unde, ne Ecclesia Injustitiis & violentiae patrocinari videatur, Curia illa ante omnia restituenda, c. 1. de Restit. spoliat. & confugae immunitas deneganda videbatur Tholosano Syntag. Lib. 33. cap. 22. n. 2. idque Praxi in Gallia observari, testis est Cassaneus apud Jordanum Lucubrat. Lib. 11. Tit. 3. n. 224.

Sed verius, illam non restituendam, & immunitatem huic non denegandam, cum Panormit. in c. Inter alia 6. n. 32. & Navarro cap. cit. n. 19. defendunt Covarruvias Lib. 2. Var. cap. 20. n. 13. di-ctam praxin improbens, Boerius Decif. 110. n. 8. & 9. Clarus §. fin. q. 30. n. 13. in favorem rei contra eandem praxin in Senatu Burdegalensi & Mediolanensi judicatum asserentes, Decianus Tract. Criminal. Lib. 6. cap. 28. n. 29. cit. Gutierrez Lib. 3. q. 4. n. 10. Farinac. Append. cap. 15. n. 197. referentes casum, quò

ex TT. & Canonistarum consilio tamquam Immunitatis violatores excommunicati sunt, qui falsarium monetae ex illorum manibus ad vicinam Ecclesiam profugum, indeque vi extractum ultimo supplicio affecerunt: & Haunold. Tom. 6. de I. & L. Tract. 1. n. 164. asserens, idem fecit accidisse Ingolstadt, ubi reus ex effraçto carcere fugiens ad Monasterii coemiterium se recepit: indeque ab insequentibus custodibus vi abtractus, Ecclesiastici judicis mandato restitutus fuit, non obstante Regula de spoliati restitutione; quòd ab illa præter alios excipitur casus, quò facta restitutione interit damnum irreparabile: sicut contingit, quando agitur de periculo animae, corporis & membrorum, arg. c. Litera 17. in fine, de Restit. spoliat. Menoch. de sup. remed. 1. n. 208. Ratio Resolutionis est; quia sacra Asyilia protegentur fideles præter casus Jure exceptos: quibus non est effraçtio carceris & fuga; quò ad locum tutum se recipiens uti Jure suo: & contra Justitiam graviter delinquens non videtur, Palao p. 7. cit. n. 19.

Ob eandem rationem Asyilia privilegio gaudet, qui jam captus aut per inscientiam condemnatus è ministrorum, ipsum ad carcerem vel supplicii ductum, manibus elabatur, & ad Ecclesiam fugientem ex dictis inferunt cit. Decianus Lib. 1. cap. 28. n. 29. & Farinac. cap. 28. n. 196.

Dubium quarto est de eo, qui à stitiae ministris vinculis ad carcerem vel supplicium per Ecclesiam vel coemiterium ductus, inde exire recusat, & provocat ad Asylum; hunc enim inde vi extrahi sine Immunitatis violatione posse, asserunt cit. Tufchus conclus. 12. n. 21. Covarruvias cap. 20. n. 17. & Gutierrez q. 6. eà persuasi ratione; quòd non potest ad Ecclesiam vel coemiterium fugere, prout exigere videntur Rubric. & textus

Et de His, qui confug. ad Eccl. can. Reum & can. Frater 9. Et. 17. q. 4. c. Inter alia cit. c. fin. & ipsa Constitutio Gregoriana ibi, Laicis ad Ecclesias locaque sacra &

82. Religiosa praedicta confugientibus. Quae Opinio, licet Dianæ, Juris rigore spectatò, probabilis videatur p. 1. *Tract. 1. resol. 30.* magis tamen pia & in praxi tenenda est Opposita: quam Fagnanus in c. *Inter alia cit. n. 86.* spectatò Jure veriorum nec immeritò vocat; quòd *can. Sicut antiquitus q. cit.* nullam fugæ mentionem facientem non obscurè: & perspicuè tradatur *can. Deservit q. cit.* quòd locò, sicut *Ad Ecclesiam confugientibus sic In loco sancto residentibus*, hoc est, in eo existentibus, *Vis aut quodcumque nobilitatis vel damni inferri prohibetur*: neque attenditur, quàm intentione quis ad Ecclesiam se contulerit: sed satis est, quòd in ea existens gaudere velit ejus immunitate, & sponte non exeat cum Justitiæ ministris.

83. Sicut hunc, sic propter crimen non exceptum bannitum sive proscriptionem, etiam qui in seculari territorio repertus, occidit impunè potest, sacro Asylò defendi: indèque vi extractum restitui justum à Senatu Mediolanensi, asserit *Clarus q. cit. n. 22.* propter Juris textuum, de Asylò & ad hoc confugientibus loquentium, generalitatem.

84. Dubium quintò est, de servo, an à domino ad Ecclesiam fugiens, restituendus sit; ne illi debita servitia subtrahantur. Verùm, ne his dominis facile privetur, satis cautum est ab Innocentio III. e. *Inter alia cit.* ubi Scotiæ sive, ut aliqui apud Gonzalez in c. *cit. n. 1.* legunt, Conatiæ, quæ Hiberniæ Insula est, Regi rescribens ait, *Si servus confugerit ad Ecclesiam, postquam de impunitate sua dominus ejus Clericis juramentum præstiterit, ad servitium domini sui redire compellitur, etiam invitus; alio-*

quis à domino poterit occupari. Similia habentur *can. Meuentes 38. can. Id constitutum, 17. q. 4. & l. Præsenti 6. §. 5. C. de His, qui ad Eccles. conf.* ubi cum Glossa DD. notant, servos ad Ecclesias confugientes à Prælatibus Ecclesiasticis non restituendos: nisi juratoriâ aliâve cautione idoneâ præstitâ.

Dubium sextò est, de debitoribus pecuniariis, qui solvendo non sunt; hos enim Asylò sacro non defendi, existimant Jafon in l. *Vinum 22. ff. de Reb. credit.* & Curtellius de *Immunit. Eccles. Lib. 1. q. 32. à n. 26.* Moventur primò; quòd Ecclesia immunitatem concedendò reis loqui solum videatur de delinquentibus, *can. Reum 9. can. Id constitutum, 17. q. 4. c. Inter alia, c. fin. cit. & Constit. Gregorii XIV. à n. 25. relatâ.* Secundò; quòd immunitas solum sit; ne reus luat poenam corporalem, *can. Id constitutum cit. can. Deservit 25. q. 4. & c. Inter alia cit.* non autem; ut non labore & servitium satisfaciatur creditori; neque enim præjudicare debet juri tertii, *can. Meuentes cit.* ubi servus ad Ecclesiam fugiens ob servitium domini, acceptâ securitate, huic redditur; ne sibi debitò servitiò privetur. Tertio; quòd debitores ad Asylò fugientes sæpe suspecti sint de fuga: quales cum capi & incarcerari valeant à iudice aliâs incompetente, & die festo, ut tradit Covarruvias *cit. cap. 20. n. 14.* capi & incarcerari etiam poterunt in loco sacro, argumentò à Tempore ad locum ductò, l. *Vinum cit. & l. Ratio 3. §. 4. ff. de Añon. empti.*

Sed, etiam his Asylò patere, cum Panormit. in c. *Inter alia cit. n. 12.* defendunt Covarruvias *cit. cap. 20. n. 14.* Guttierrez *Pract. Civil. q. 1. Farinac. Appendic. cap. 3. n. 57.* Barbosa *Jur. Eccles. Lib. 2. cap. 3. n. 46.* & alii, ab his magnò numerò relati. Ratio est; quia

85.

86.

ad Eccl.

ad Ecclesias receptus etiam his concessus est Jure Civili, l. 1. § 1. *Presenti 6. C. de His, qui ad Eccles. conf.* quâ Leo Imp. ex Ecclesiis Orthodoxæ Fidei extrahi aut expelli vetuit confugas, præscripto modo procedendi circa eos, qui debitorum causâ eò se recipiunt. Cum ergo Ecclesia legum Civilium traditiones, immunitati à se concessæ non præjudicantes, sed ei potius faventes, difertè approbet *can. Frater 10. can. Id Constitutum 36. pr. q. 4. cit. & c. Inter alia cit.* ejusmodi debitoribus de Jure etiam Canonico locus erit in Asylò.

Neque, ad hoc perfugium ipsis denegandum, in contrarium deducta evincunt. Primum; quia, licet reorum nomine venire videantur soli delinquentes, eò tamen in materia favorabili, præsertim ad Civile Jus cum Ecclesiastico conciliandum, etiam debitores pecuniarii intelliguntur; cum reus sit, qui in judicium pro aliqua re petitur, c. *Forum 10. V. Reus, de V. S. sive Civiliter sive criminaliter conveniatur*, Haunold. *Tract. 1. cit. n. 180.*

Secundum; quia immunitas constituta est non solum ad reum defendendum à pena capitali: sed etiam; ne carcere & vinculis vexetur, *arg. can. Definitio cit.* Ne autem receptus ad Asylum præjudicet creditoribus, poterit debitor inde citari; ut se saltem per procuratorem defendat: & si hoc non faciat, in ejus bonorum possessionem creditor immitti: his etiam deficientibus, in eum ferri sententia condemnatoria & sicut in servum, procedi poterit; quin tamen creditori tradatur in servitutem, *citt. Panormit. n. 22. Delbene dub. 11. f. 3. n. 2. & Haunold. n. 182.*

Postremum; quia debitoris suspecti fuga aliâ viâ vg. appositâ custodiâ potest impediri; ideoque ejus extractione

Ecclesiastica immunitas violatur. Neque firmum est argumentum à tempore ad locum; quia reus die festo puniri: imò de Jure Civili latrones die festo tormentis subici, l. *Provinciarum 10. C. de Feris* & secundum Glossam facinorosi Reipublicæ noxii ultimò supplicio affici possunt, quin propterea id fieri queat in loco sacro, *citt. Farinac. n. 57. & Haunold. n. 182.*

Dubium septimò est de debitore Tribunalium: cujus ex Ecclesia extractionem cum permittat Civile, ea Canonico etiam Jure non inhibita videtur, hoc ipso; quòd istò Civile Jus sit approbatum, *can. Id Constitutum can. Definitio & c. Inter alia cit.* Verisimiliùs tamen, sacrâ Asylia etiam hujusmodi debitores defendi, cum Covarruvia l. *cit.* defendunt Ambrosin. *Immunit. Eccles. cap. 13. n. 2. cit. Farinac. cap. 7. n. 61. & Laiman. Lib. 4. Tract. 9. cap. 3. n. 5.* Ratio est; quòd Ecclesiastica immunitas fundatur non in sola legum Imperialium approbatione; sed etiam & præcipuè in eo; quòd Ecclesia tutos esse velit ad loca sacra & Religiosa confugientes reos & delinquentes quoscumque, nonnullis duntaxat casibus exceptis; quos inter cum Civilium debitorum rei non sint, sacrâ Asylia hi quoque defenduntur.

Dubium octavò est de obligatis ad rationem: cujus alicujus administrationis: de quibus dubitandi aniam præbet *can. Uxor 17. q. 4.* Sed hoc textu sermo non est de homine libero, sed de servo; quem præstita impunitatis securitate domino restituendum, jam est dictum. Quare, eò non obstante, *citt. Farinacius n. 63.* ad rationem obligatum sacrâ Asylia multò magis quàm tributorum debitorem defendi, docet; propter eandem concessionis generalitatem & exceptionum, per particulam *Tantum factarum, n. 182.*

frictionem, *Constit. Gregorianâ an. 25.* relatâ.

89. Dubium non est de fraudulento decoctore & negotiatoribus, qui splendide lautè vivendò plures miserimè fallunt, & vulgò Falliti seu Bancaroti nuncupantur; hos enim ex Ecclesiis, ad quas fugâ se recipiunt, licitè extrahi, censent *Gutierrez cit. Lib. 3. q. 1. n. 4. & 15. & Fagundez de Præcepto Eccles. 2. Lib. 4. cap. 4. n. 53.* quod propter maxima damna, quæ inferunt Reipublicæ, istius hostes cenleantur & Latronibus publicis, Constitutione Gregorianâ exceptis, æquiparentur à Pio V. *Constitutio. ne de ipsis editâ, teste Delbene dub. 11. cit. f. 6. n. 3.* Accedunt his legato Apostolico Neapolitano jussu Clementis VIII, scriptæ literæ: quibus Regularium superioribus sub privationis Officii aliisque poenis arbitriò Papæ infligendis præcipitur; ne Fallitos, Bannitos, fures, decoctores iisque similes in Conventibus suis recipiant: quò rescriptò cum Constitutione Gregorianâ posterius sit, ei derogatum eamvè declaratum, existimat Marius Italus *de Immunit. Lib. 1. cap. 5. n. 16.*

90. Sed, etiam his sacram Asylam prodesse, verius est, & cum Navarro *cit. cap. 25. n. 19.* defendunt Marius *l. cit. Farinac. Appendic. n. 64.* Diana *p. 1. tract. 1. resol. 32.* id S. Congreg. declaratione confirmans, & Fagnanus *in c. Inter alia cit. n. 58.* asserens, id hodie omnino exploratum, propter Constitutionem Gregorianam Pii V. Bullâ posteriorem, & huic etiam quoad fraudulentos decoctores apertè derogantem,

91. Neque obstat; quòd hujusmodi decoctores æquiparentur latronibus; quia, licet his propter mala & incommoda, quæ afferunt Reipublicæ, comparentur, latrones tamen propriè non sunt; & pro-

pterea in hos statuta Immunitatis privatio ad ipsos, cum Sacrorum & Religiosorum locorum præjudicio, extendenda non est, *arg. Reg. Odis 15. in 6. præsertim, postquam Gregorii XIV. Constitutione Indultis à Pio V. concessis expressè est derogatum.*

Non magis urgent Clementis VIII. jussu expeditæ literæ, partim; quia legis Ecclesiasticæ vim & formam non habent; cum Bononiam tantum & Neapolim directæ: in cæteris autem Provinciis & Romæ etiam nunquam sint publicatæ, ut rectè observat Delbene *cit. f. 6. n. 14.* partim verò; quia literis illis solum cavetur; ne mercatores, falliti & decoctores Monasteriis recipiantur, sed expellantur: non etiam, ut tradantur Curia seculari, *Farinac. l. cit.*

Quantumvis autem hæc ita sint, casu tamen, quò fraudulentus decoctor se reciperet ad Monasterium cum rebus suis & bonis illatis, eum non diu tolerandum, aut saltem res & bona illata seculari Curia petenti consignanda, vel in loco non immuni deponenda, à S. Congreg. Episcop. & Regular. pluries responsum, testes sunt Diana *p. 6. Tract. 1. resol. 17.* Barbofa *cap. 3. cit. n. 47.* & Delbene *l. cit. à n. 16.*

Dubium decimò est de Clericis: quos, si in Majoribus constituti sint, uti & Religiosos, etiam extra Sacra & Religiosa loca constitutos, à seculari Curia ministris Fori Ecclesiastici privilegiò defendi, res explorata & *Lib. 2. Tit. 2. à n. 108.* declaratum est. In Minoribus autem constitutos casu, quò fori illius privilegiò non gaudent, ex decreto Concilii Trident. *Seß. 23. cap. 6. de Reformat. laicorum instar cenferi & sacrâ Asylâ adversus Curiam secularem defendi, tradunt Farinac. Appendic. cap. 2. n. 35. & Delbene cit. cap. 16. dub. 10. f. C c c c c*

11. n. 3. afferens, id à S. Congreg. Cardd. Tridentini Interpp. declaratum.

An eadem clerici quicunque defendantur contra iudices Ecclesiasticos; ut ab his, extra casus exceptos, extrahi ex Ecclesiis nequeant, dubium & inter DD. in utramque partem magnò numerò euntes agitata controversia est; eos enim etiam contra hos Ecclesiarum privilegiò defendi, cum Claro §. fin. q. 30. n. 16. afferunt *cit.* Tuschus *V. Ecclesia concl.* 9. n. 17. Gutierrez *Lib. 3. q. 3. n. 1.* Diana p. 1. *Tract. 1. resol. 24.* Barbosa *in c. Inter alia cit. à n. 16.* Fagnanus *in c. cit. à n. 78.* & Pirrhing *ad hanc Rubr. n. 35.* Moventur Jure & ratione

94. Illò quidem; quòd, cum sacri Canones, reos ex Asylò extrahi vetantes, inter Clericos & Laicos non distinguant, & certorum duntaxat criminum reos excipiant, *can. Sicut antiquitus 17. q. 4. c. Inter alia 6. c. fin. hanc Rubr. &c.* exaudiendi sint generaliter, & non restringendi ad laicos, *arg. can. 1. dist. 19. & can. Consulisti 2. q. 5.* præsertim ad excludendum aliquem ex Asylò, patente omnibus, quibus ad id per fugium Canones Ecclesiastici non denegârunt.

Istâ verò sive ratione partim; quia sacre Asylæ privilegium Locale potius est quàm Personale; cum non intuitu personarum, sed honoris ac reverentiæ, quæ locis Sacris & Religiosis debentur, concessum sit *l. Presenti 6. ibi, Ipsis servatâ locis reverentiâ, C. de Hæ, qui ad Ecclef. confug. can. Reum 7. ibi, Ut honor Ecclesiarum conservetur, can. Frater 10. ibi, Limina sacra venerationi deputata & ad injuriam Sanctorum locorum profluvisse probantur, can. Si quis contumax 20. ibi, Si timorem Dei vel reverentiam Sanctorum Ecclesiarum non habuerit, can. Definivit 35. ibi, Ecclesie reverentia defendatur 17. q. 4. Cum*

ergo privilegium Locale extendatur ad omnes personas in loco privilegiato existentes, & specialiter non exceptas, ex doctrina Bartoli *in l. 1. C. de Summa Trinit. & Baldi in l. Si non specialis 9. C. de Testam.* in Ecclesiis à iudice quocunque tuti erunt non minus clerici, quàm alii. Partim verò; quia Prælatis Ecclesiastici defendere tenentur omnes ad Ecclesiam confugientes, & præ aliis clericis, quorum specialem curam gerunt; cum non conveniat, impugnari aliquem ab eo, qui ipsum defendere tenetur, Glossa *fin. 10. 6. Unic. de Natis ex lib. ventur.* Confirmatur; quia clerici ad Ecclesias privilegi defendi à Prælatis debebant ante assumptum clericatum. Cum ergo privilegia, quibus ante gaudebant, per istius assumptionem non auferantur; quia aliàs, istò assumptò, fierent conditionis deterioris, imò peioris, quàm sunt excommunicati alique censurati, ad Ecclesias privilegi defendi debent post assumptum clericatum, neque ex ipsis extrahi possunt.

Verius tamen, clericos etiam non excepti criminis reos, Asylò sacro non protegi, cum Panormit. *in c. Inter alia cit. n. 13.* & Sylvestro *V. Immunitas 3. n. 17.* sustinent Azor p. 2. *Instit. Lib. 8. cap. 9. q. 9.* Rodriguez *Tom. 2. Regular. 4. 50. art. 41.* Bonacina *Tom. 2. disp. 3. q. 7. p. 5. n. 5. cit. Palao disp. 1. p. 7. n. 17.* Delbene *duo. 10. f. 12. à n. 1.* & Haunold. *Tract. 1. n. 18.* pro se allegantes ab ipsis adversariis agnitam præxin judicium Ecclesiasticorum, clericos ex Ecclesiis ad carceres & vincula abstrahentium, nec deferentium eorum provocationi ad immunitatem. Quæ præx Juris Interpret potius esse, quàm correctoria videtur; cum Immunitas adversus solam Curiam secularem indulta sit Jure Civili; reorum ex Ecclesiis extractio nem vetandò, non attingente clericos: imò de

imò de his & adversus Judices Ecclesiasticos nihil statuere valente, *can. 1. dist. 96. & c. Ecclesia 10. de Constitut.* Ecclesiasticum autem Jus, licet inter confugarum & judicium statum expressè non distinguat, ad laicos tamen solos referendum, non obscurè indicetur *c. Inter alia cit. verbis, Rectoribus Ecclesiarum debent sibi obtinere membra & vitam*, hoc est, impetrare à potestate Seculari; ne ipsos condemnent ad mortem vel aliam pœnam temporalem: quæ verba respectu confugarum clericorum verificari nequeunt in Magistratu seculari; cum ab istius jurisdictione illi planè sint exempti, *c. At si clerici 4. de Judiciis c. Nullus 2. de Foro compet. &c.* Neque in Ecclesiastico; quia iste sanguinis pœnam ulli infligere non potest, *c. Clerici 5. & c. Sententiam 9. Ne Clerici vel Monachi*; ac proinde exaudienda verba illa sunt de solo Magistratu seculari respectu laicorum: quibus solis adversus Magistratus suos seculares immunitatem firmat à *n. 25. relata Constitutio Gregoriana*, quâ etiam laicorum duntaxat, tam judicium quàm confugarum, mentio fit: confugæ autem clerici, eosque ex Ecclesiis extrahentes judices Ecclesiastici non exprimuntur; ut proinde Constitutione illâ non afficiantur; hoc ipso; quòd ex duabus speciebus oppositis, ut Laici & Ecclesiastici sunt, assumptâ unâ, altera exclusâ intelligatur, *arg. 1. Si inter 15. ff. de Except. rei judic. Glossa in Clement. 2. V. Directè contrariis, de Test. & attest.*

Pro eadem sententia melior ratio stat; quia imprimis Ecclesiarum privilegiò Ecclesiasticæ jurisdictioni non derogatur partim; quia judex Ecclesiasticus in Clericum delinquentem sententiam criminis declaratoriam aut condemnatoriam ad pœnam proferre in ipsa Ecclesia potest, *can. Præceptum 2. q. 2. & c. Decet.*

2. junctâ Glossâ *V. Secularium in 6. partim* verò; quia immunitas Clericorum Personalis non impedit, quò minus clericus delinquens puniri valeat à judice Ecclesiastico: ergo nec Localis; cum ista minor sit eâ, quæ competit personis, utpote quæ secundùm Apostolum, *Templum Dei vivum* existunt, *2. Corinth. cap. 6. v. 16.* Deinde; quia, si clerici delinquentes à propriis judicibus extrahi ex Ecclesiis non possent, id cederet in magnum Ecclesiæ dedecus ac præjudicium; cum enim illi sæpe in ædibus Ecclesiæ adfuitis & immunitate gaudentibus degant, eorum delicta frequenter manerent impunita; etsi hæc laicorum excessibus sint graviora, eaque ad tollendam offensivam & scandalum pusillorum puniri publicè plurimum interfit, ut rectè adnotavit Panormit. *l. cit.* Demum; quia judicium Ecclesiasticum Medicinale & Spirituale potius est quàm Vindicativum & Temporale; cum in eo non procedatur ad pœnam Capitalementem: ad quam evitandam præcipuè Asyli sacri jus est introductum, *c. Clerici c. Sententiam cit. &c.*

Ex his planè corrui in contrarium 97a ex Jure deductum fundamentum; cum, legibus Imperialibus laicos duntaxat affici, sit exploratum: ad eosque sacrorum Canonum generalitatem Consuetudo & ipsa etiam Constitutio Gregoriana, antiqui Juris optimæ Interpretes, aperte restringant.

Non magis urgent rationes. Prior; quia immunitas quidem loco, sed in ordine ad illas tantùm extractions concessa est, per quas illi irreverentia infertur: qualis ea tantùm est, quæ à non superiore sive laico, non quæ à superiore Ecclesiastico infertur; cum enim iste reum punire valeat in Ecclesia, ex ista reum extrahendò debitam illi reverentiam conservare

Ccccc 2 servare

servare potius quam violare censetur. Posterior; quia, esto Prælati clericos defendere teneantur adversus jurisdictionem secularem, eos tamen defendere non tenentur contra Ecclesiasticam: contra quam, statu Ecclesiastico assumptò, Immunitatis jus, quò antè fruebantur, respectu Curie Ecclesiasticæ amitti, satis docet Praxis & Constitutio Gregoriana. Neque propterea clerici conditionis deterioris sunt, quàm fuerunt ante clericatum, cum; quia, sicut post clericatum assumptum Ecclesiasticus, sic ante illius assumptionem secularis iudex eos in suo territorio existentes potuit punire: tum verò; quia assumptò clericatu contra Curiam secularem, tam in, quàm extra Ecclesiam sunt tuti. Accedit; quòd in statu clericali (extra casus Degradationi obnoxios) contra eos delinquentes paternis potius & Medicinalibus, quàm Vindicativis: Mortalibus verò & Sanguinis penis procedi non soleat, *c. Clericis & c. Sententiam cit.*

Neque criminis non excepti reis clericis efficax patrocinium præstat declaratio S. Congreg. Episcop. & Regul. in Una Tropiensi 29. Jan. 1617. cum; quia anni sequentis die 17. Aprilis ab eadem clericos extra casus Degradationi obnoxios ex Ecclesiis extrahi non posse, declaratum perhibet *cit. Delbene f. 12. n. 14.* Quod si ita est, extrahi etiam non poterunt aliquot casibus Constitutione Gregorianâ exceptis; cum excepti non omnes obnoxii sint degradationi: & hæc imposta sit aliquibus casibus illâ non exceptis: tum verò; quia de declaratione illa satis non constat: & non exceptorum criminum reorum clericorum extractionem permittit Consuetudo, quæ Juris dubii optima est interpret, *c. Cum dilectus 8. de Consuet.*

98. Multò minùs, quàm clericos, sa-

crò Asylò Religiosos defendi, præter ea quæ de illis dicta sunt, persuadet textus *Clement. 1. §. Quibus etiam. Si quis verò, de Privileg. & c. Non solum 2. de Regular. in 6.* quibus locis Religiosi in Monasteriis delinquentes penis, pro gravioribus culpis infligi solitis, puniri jubentur: & ratio; quia aliis Religiosi & Moniales propter delicta in Monasteriis commissa, quantumcumque ea gravia sint, extra casus exceptos nunquam intercederent neque contra eos processus formari & ferri sententiæ possent, contra quàm docet Praxis & à summis Pontificibus tacite approbata Consuetudo; cum enim, inquit *Delbene cit. dub. 10. f. 15. n. 9.* penè quotidie videant à superioribus Regularium contra suos subditos ad Urbem appellandò provocantes super delictis in Monasteriis commissis formari processus, & sententiæ ferri: idque non improbant, probare videntur, Religiosos contra Prælatos suos non prodesse privilegium Asyli, Monasteriis de Jure competens, quò minùs inde extracti secundum sacrorum Canonum rigorem valeant puniri.

ARTICULUS VI.

De Criminibus, quorum Rei Sacrò Asylò non protegentur.

SUMMARIUM.

99. Immunitate gaudet reus cognitus crimina non excepti.
100. Excipiuntur 1. Laro publicus.
101. Quis laro Publicus propriè sit.
102. Asylò defenditur sur etiam quilibet scitus.
103. Prædationem clam aut in via factum privata.